

Vi ved, at ensomhed blandt ældre er et af de helt store problemer. Vi ved, at især handicappede ældre har risiko for at blive isolerede og blive ensomme. Derfor bør vi sikre, at vi ikke ved sådan en automatisk ordning øger mulighederne for, at ældre mennesker med et handicap bliver ensomme og dermed mister trivsel i deres hverdag.

Vi synes, at den her ordning, som det står i lovforslaget, skal træde i kraft den 1. januar 2008, hvis det kunne lade sig gøre; det ville vi synes var rigtig passende. Vi Socialdemokrater synes ikke, at loven, som den er i dag, er god nok; den er forkert. De muligheder, der er for, at vi kan rette op på det, koster nogle penge, som det er sagt, det er fuldstændig rigtigt. Det synes vi også er det værd.

Jeg vil gerne sige mange tak for den debat, vi har haft her, og for den opbakning, der har været til det. Vi synes, det er godt, at den her slags debatter også kan ske åbent, at det ikke foregår i lukkede mødelokaler alene, men at det også kan foregå her. Så vi vil gerne takke Dansk Folkeparti, De Radikale og SF for den opbakning til forslaget; det glæder os meget. Jeg må også indrømme, at jeg faktisk også opfattede, at hr. Hans Andersen havde en åbning i sit oplæg. Det kan være, at jeg har overfortolket noget – det håber jeg ikke – men jeg synes, der var en opblødning, og det ville glæde mig, hvis det skulle vise sig at være rigtigt. Jeg vil gerne sige mange tak for debatten.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

25) Første behandling af lovforslag nr. L 146: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Ledsageordning for 12-18-årige).

Af René Skau Björnsson (S) m.fl.

(Fremsat 6/2 2007).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Børn og unge med funktionsnedsættelse skal kunne leve et så selvstændigt liv som overhovedet muligt. De skal kunne deltage i sociale sammenhænge, uden at deres forældre nødvendigvis er involveret, og de skal derfor have en hjælp, der giver dem mulighed for selv at kunne bestemme og for selv at kunne tilrettelægge deres deltagelse i forskellige aktiviteter. Det synes jeg at børnene, de unge og deres forældre med rimelighed kan forvente.

Handicappede børns og unges mulighed for selvbestemmelse er derfor også et af de temaer, der er sat yderligere fokus på under projektet »Nye og nemmere veje«. Socialministeriet har i den forbindelse sammen med satspuljepartierne fordelt 5 mio. kr. til projekter, der kan være med til at give handicappede børn og unge mere indflydelse og mere selvbestemmelse. Det er f.eks. projekter, der skal sikre, at de bliver involveret i valg-situationer, der vedrører deres fritid, deres skole og deres rettigheder. Projekterne vil blive evalueret, så de gode eksempler kan findes frem og være til inspiration for andre.

Kl. 19.35

Forslagsstillerne ønsker med dette forslag at udvide ledsageordningen til de 12-15-årige, så de får mulighed for at udvikle deres selvstændighed.

Nu er det jo sådan, at der allerede i dag er forskellige hjælpemuligheder i serviceloven, når børn og unge er ude af stand til at færdes alene. For unge mellem 16 og 18 år er der ledsageordningen, som giver de unge en ret til 15 timers ledsagelse om måneden. Hjælpen er under forudsætning af forældrenes accept. Der er desuden mulighed for at få bevilget ledsagelse efter bestemmelserne om dækning af merudgifter i forbindelse med barnets forsørgelse. Bestemmelserne giver mulighed for, at forældrene som aflastning kan få bevilget ledsagelse af barnet eller den unge under 18 år til fritidsaktiviteter uden for hjemmet og til praktisk hjælp i forbindelse med aktiviteterne. Efter merudgiftsbestemmelserne kan der også gives hjælp til befordring i fritiden, f.eks. kørsel til fritidstilbud og til kammeraters hjem.

En evaluering af ledsageordningen fra marts 2006 viste bl.a., at der faktisk er meget få unge

på 16-17 år, der har fået bevilget en ledsageordning; ifølge Danmarks Statistik drejer det sig om 28 unge i 2006.

En forklaring på det lille antal er, at en stor del af kommunerne endnu ikke har haft unge i målgruppen, og at de unge ofte i forvejen havde hjælpere som aflastning for forældrene. Desuden var der en del forældre, der fravalgte ledsageordningen på børnenes vegne. Herudover er det ikke alle kommuner, der gør en indsats for at orientere potentielle brugere om ledsageordningen.

For mig at se efterlader evalueringen af ledsageordningen for de 16-18-årige nogle uafklarede spørgsmål. For hvad ligger bag forklaringen om, at de unge i forvejen har hjælpere som aflastning for forældrene? Er det sådan, at bestemmelserne om hjælp til ledsagelse som aflastning for forældrene dækker en stor del af det behov, der kan være for ledsagelse? Og hvad er grunden til, at forældre fravælger ordningen på deres børns vegne? Er det, fordi der simpelt hen er andre muligheder, der er gode nok?

Jeg synes, vi er nødt til at blive klogere på de her spørgsmål og finde ud af, hvorfor der er så få, der gør brug af ordningen for de 16-18-årige. Der vil jeg prøve at se nærmere på de forklaringer, der ligger i evalueringsresultaterne, og se, om vi kan få dem uddybet.

Så jeg synes ikke, at det giver mening bare nu at udvide ledsageordningen til også at omfatte de 12-15-årige, ikke før vi kender noget til, hvorfor der er så få i aldersgruppen 16-18-årige, der benytter sig af muligheden.

Så det kan være en overvejelse værd at udvide ledsageordningen, men jeg synes, at hvis det skal give mening, så skal vi simpelt hen vide noget mere om, hvorfor der kun er de her 28 i 2006 i gruppen 16-18-årige, der benytter ledsageordningen, og simpelt hen komme lidt mere ind bag de forklaringer, der er givet i evalueringen.

Så på nuværende tidspunkt kan vi, regeringen, ikke støtte det her forslag. Jeg synes ikke, det giver mening på nuværende tidspunkt bare at udvide, men jeg vil som sagt gerne arbejde videre med det og se på, hvilke muligheder vi ellers kan give de unge i forbindelse med deres aktiviteter.

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Det kan jo ende med at blive en god dag alligevel trods ministerens humør under forrige punkt.

Jeg vil bare have ministeren til at gentage – hvis jeg hørte rigtigt – at hun faktisk støtter intentionerne i det her forslag, sige, at der kan være en idé i at se på, om ikke også unge under 16 år, altså mellem 12 og 16 år, som vi har foreslået her, får udvidet muligheden for at få ledsageordningen. Sådan hørte jeg ministeren, og det vil jeg bare gerne have ministeren til at bekræfte.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg synes, det er værd at se på, hvordan vi kan hjælpe de unge til så meget selvstændighed som overhovedet muligt, til, at de kan være aktive, og derfor har jeg jo bl.a. taget initiativ til at sætte de her projekter i gang, hvor vi netop har fokus på hele det her område.

Jeg synes også, at ledsageordningen jo umiddelbart virker som en rigtig god mulighed, men kan konstateres, at der faktisk sidste år kun var de her 28, der gjorde brug af ordningen. Der er så en række forklaringer i evalueringen gående på, at man bruger andre muligheder, eller at man slet ikke har været interesseret.

Derfor synes jeg simpelt hen ikke, det giver mening bare at udvide ledsageordningen, men at vi hellere skal blive klogere på: Hvorfor er der så få i aldersgruppen 16-18 år, der har brugt den? Er der nogen hindringer? Er der nogen særlige ting, der gør sig gældende? Så vil jeg være åben over for at diskutere eventuelle initiativer til netop at sikre unge muligheden for at leve et så selvstændigt og frit liv som muligt.

Kl. 19.40

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Jeg er glad for den melding, der kommer.

Vi har jo i Socialudvalget fået et høringssvar fra DSI, De Samvirkende Invalideorganisationer, som også undrer sig over, hvorfor den unge aldersgruppe fra 12 til 15 år ikke er med i ordningen. De giver et bud, der hedder, at der er meget lidt kendskab til ordningen. Og det er der jo højst sandsynligt, fordi den er rimelig ny og kommunerne ikke har været gode nok til at markedsføre den over for de unge.

Tallene viser, at det er meget få unge, der har ordningen i dag – det er de 16-18-årige – men de, der bruger ledsageordningen, er meget positive og glade for den. Så derfor synes jeg ikke, vi behøver at tøve så meget.

Jeg kan godt forstå, at oppositionens forslag vil man helst ikke støtte og alt det der, men lad

os få gang i arbejdet og få ændret det her, så også de 12-15-årige får adgang til ledsageordningen.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg antager, at vi er enige om, at vi, hvis vi gennemfører en lovændring og giver nogle nye muligheder, rent faktisk gerne vil have, at det er noget, der bliver brugt; at det er noget, der har en effekt i forhold til at komme nogle personer til gode.

Jeg synes, at vi bliver nødt til at tage det til os, at der er så få i gruppen af 16-18-årige, der rent faktisk har brugt ledsageordningen. Der bliver givet forskellige forklaringer, og der kan vi få noget mere viden og komme bedre bag om de forklaringer og finde ud af: Er det manglende kendskab til ordningen? Er det, fordi der ikke er de der unge i målgrupperne i kommunerne? Er det, fordi andre muligheder rent faktisk dækker godt nok? Det synes jeg vi skal gøre, for at vi så også er sikre på, at vi faktisk sætter ind med noget, der har en effekt i forhold til de unge, når vi laver nogle ændringer.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Det er helt i forlængelse af den socialdemokratiske ordfører: Jeg er da enig med socialministeren i, at det gælder om at forberede sig godt, når man skal gøre det bedre for andre, men netop fordi de unge, der benytter ordningen i dag, er så glade for den, kunne man måske godt overveje at udvide ordningen – det er jo ikke voldsomt store beløb, vi snakker om – og i samme ånddrag undersøge, om man kan gøre andre ting for at forbedre den.

Grunden til, at jeg egentlig tog ordet, er, at jeg tænkte, om man måske kunne få ministeren til at love, at hun ville rykke lidt hurtigt på det her, sådan at vi har et bedre beslutningsgrundlag i forbindelse med satspuljeforhandlingerne i efteråret.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg synes, det lyder som en fornuftig tidshorison, at vi inden for de måneder kan prøve at komme bag om de her forklaringer, og så er det måske netop noget, der passende hører hjemme i satspuljeforhandlingerne.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til ministeren. Den første ordfører er hr. Hans Andersen.

Hans Andersen (V):

Venstre synes også, at børn og unge med en funktionsnedsættelse skal have et så selvstændigt liv som muligt og deltage socialt og have frihed til at tilrettelægge livet. Det afgørende her er jo, at man netop hjælper med at bryde nogle af de barrierer ned, der kan være en hindring i hverdagen for at deltage i det sociale liv. Det kan være fritidsaktiviteter, det kan være besøg hos venner.

Derfor har vi også bakket op om, at man bl.a. har afsat 5 mio. kr. til projekter, som skulle prøve at se på, hvordan man kunne øge og fremme børn og unges indflydelse og selvbestemmelse over eget liv, selv om de har en funktionsnedsættelse.

Vi har så fået evalueret den her ledsageordning for de 16-17-årige, og som vi netop har hørt, er det jo ikke så mange, der har brugt den – 28 er det blevet til. Der melder sig nu en række spørgsmål om, hvorfor det kun er 28, der har gjort brug af den. Det tror jeg ikke var intentionerne, da vi vedtog denne mulighed for år tilbage. Det synes jeg vi skal følge op på at få undersøgt, således at vi i hvert fald kan sikre os, at den her ledsageordning for de 16-18-årige fungerer bedst muligt. Det kan handle om, at vi skubber til kommunerne og sørger for, at de også er klar over, at vi har vedtaget den her lovgivning, og at de faktisk har en forpligtelse til at give de tilbud i hverdagen.

Kl. 19.45

Det konkrete lovforslag fra Socialdemokraterne vedrører jo at udvide målgruppen til også at omfatte yngre ned til 12 år. Jeg synes da, at man skal få afdækket de her spørgsmål, der nu er stillet, om, hvorfor ordningen ikke fungerer optimalt, og så vil Venstre gerne bakke op om, at vi får drøftet det her i de kommende satspuljeforhandling. Det synes jeg er en oplagt mulighed.

Det afgørende for os er, at vi sikrer os, at det, vi vedtager, også fungerer. Der tror jeg altså det er afgørende, at vi lige graver et spadestik dybere og kommer i tættere dialog med kommunerne, organisationerne, forældrene og børnene om, hvad der skal til, for at det her kan gå hen og blive en stor succes.

Så skal jeg hilse fra Det Konservative Folkeparti og sige, at de heller ikke kan støtte forslaget, som det ligger, men de vil også gerne indgå

i kommende forhandlinger om en udvidelse af den her ordning i efteråret.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak for det. Næste ordfører er fru Tina Petersen.

Tina Petersen (DF):

Det lovforslag, vi skal behandle, er om en ændring af lov om social service. I Dansk Folkeparti synes vi, det er et meget sympatisk forslag med gode intentioner, hvor tanken er at udvide en ledsageordning for fysisk-psykisk handicappede til at være lidt bredere end det, man har i dag.

I dag kan handicappede børn mellem 16 og 18 år benytte sig af ordningen. Med forslaget her ønskes dette ændret til 12-18-årige med den grundelse, at det skal gøres muligt for unge under 16 år at løsrive sig fra forældrene og ligestille sig med dem over 16 år og opefter.

Når jeg har læst forslaget, må jeg sige, at det er lige her, at kæden ligesom hopper lidt af, for med hensyn til det at løsrive sig fra sine forældre som 12-årig – nogle steder er der nævnt det om at socialisere sig og komme ud og bl.a. finde kærester – synes jeg jo, at man måske går lige langt nok ned, når man snakker om 12-års-alderen.

Når man kigger på forslaget som sådan, undrer jeg mig meget over, at det her er et problem – specielt som mor til et handicappet barn. Med den erfaring inden for området er jeg aldrig stødt på de problemer her. Måske er det også lidt af det, man ser, når der nu kun er 28, som benytter sig af ordningen, for lige netop på området her er der så umådelig mange muligheder.

Der er aflastningsordninger for forældre, der er også mulighed for at ansætte hjælp i hjemmet, som bl.a. varetager det, der hedder et ledsagerjob. Hvis børn under 18 år ønsker at gå til ridning eller skal til fysioterapeut eller svømning eller noget andet, så har de også mulighed for det. Jeg tror faktisk, at årsagen til, at der er så få, der i dag benytter sig af ordningen her, er, at der faktisk er rige muligheder på området.

Dansk Folkeparti er jo klar over, at ministeren kigger på området, og at der forhåbentlig på et eller andet tidspunkt dukker et godt udspil op, og vi håber da selvfølgelig, at specielt det her område kan forbedres i fremtiden. Men Dansk Folkeparti kan altså ikke støtte det forslag, der ligger i dag.

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Jeg er jo lidt ked af, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte det, fordi jeg selvfølgelig synes, det er et rigtig godt forslag.

Det er rigtigt, som vi også sagde i den foregående debat, at der ikke er ret mange af de 16-18-årige, der bruger den her ordning. Men vi siger, og det siger handicaporganisationerne, at der er nogle unge, der gerne vil have den frihed, der gerne vil have den ekstra mulighed for at få en ledsagelse, så man ikke behøver at have forældre, venner, søskende, pædagoger med til en fritidsaktivitet, men altså kan få en ledsager via ledsageordningen.

Vi tror, at det giver en ekstra mulighed, som vil være godt for den lille gruppe, der her er tale om. Derfor undrer det mig, at man ikke kan støtte den ekstra frihed, det kan give unge med handicap.

(Kort bemærkning).

Tina Petersen (DF):

Jeg bliver så endnu en gang nødt til at præcisere meget kraftigt over for den socialdemokratiske ordfører, at det allerede eksisterer. Forældrene har muligheden, altså alle myndighedsindehavere af et barn på 18 år og nedefter, der har ansvaret. Det vil sige, at det også er forældrene, der står for det, der hedder en ledsageordning eller en hjælpeordning eller andre muligheder, så det er etableret.

Kl. 19.50

De unge har også i dag mulighed for at få en ledsager med hjemmefra, som tager dem med ud og går i biografen, går til andre gode sociale aktiviteter i klubben eller andre steder. Så jeg forstår det ikke helt. Det er ikke, fordi jeg ikke vil, for det er utrolig positivt, og intentionerne er gode, men muligheden er etableret.

Jeg er sikker på, at den her undersøgelse også på et eller andet tidspunkt vil vise, om behovet for de der 28, som nu har benyttet sig af den eksisterende mulighed, også er relevant.

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Vi er jo enige i, at der er mange muligheder. Men handicaporganisationerne – de, der er tæt på mennesker med handicap, også unge med handicap – siger, at vi her har et område, hvor vi har nogle unge mennesker med handicap, der ikke i dag har mulighed for at få ledsagelse, uden at det er forældre, søskende eller nogle, der på an-

den måde er tæt på. Der siger vi: Lad os da give dem den ekstra mulighed, når nu de, der er tættest på, nemlig handicaporganisationerne, siger, at der her er et behov.

(Kort bemærkning).

Tina Petersen (DF):

Jamen det er da klart, at er der de problemer omkring det her, som ordføreren har nævnt tidligere, så mener jeg jo, at ministeren efterfølgende må undersøge, om det er korrekt, at der er et behov inden for det her område. Som sagt er intentionerne gode, og det er da helt klart noget, vi skal have set på, hvis det er et problem.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Martin Lidegaard.

Martin Lidegaard (RV):

Jeg vil egentlig gerne starte med at takke Socialdemokraterne for dette og de næste to forslag, som vi fra radikal side faktisk synes er relevante og rigtigt set. Det er overskuelige forslag, som kan lette hverdagen for nogle mennesker, der i forvejen har nok at slås med, og det gælder jo ikke mindst de unge mellem 12 og 16 år.

Det er jo korrekt, at der allerede eksisterer nogle ordninger. Det er også korrekt, at den ordning, der er for 16-18-årige, ikke er brugt i et voldsomt omfang. Men det skal jo ikke hindre, at man kan lave en ordning for dem, der har lyst til og brug for det. Det gør det jo kun økonomisk overkommeligt, hvis ikke det er så mange.

Jeg synes sådan set, at det endte så godt, som det kunne i dag, nemlig med et tilsagn fra ministeren om at undersøge lidt nærmere, hvad man i øvrigt kan gøre for at tilgodese den her gruppe. Fra radikal side støtter vi altså principielt, at man udvider den her ledsageordning, og vil i givet fald også stemme for det. Men vi synes, det er en god løsning at tage det med i satspuljeforhandlingerne til efteråret.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Ja tak. Næste ordfører er fru Pernille Frahm.

Pernille Frahm (SF):

Vi vil også sige tak for, at Socialdemokraterne er kommet med det forslag. Vi kunne sådan set godt selv have fundet på at fremsætte noget tilsvarende, så vi støtter det absolut. Jeg synes da i øvrigt, det er en meget god idé at få set på, hvorfor så få benytter den allerede eksisterende ord-

ning, og få nogle bud på en måske mindre bureaukratisk tilgang til det, eller hvad der nu skal til, for at de unge virkelig får glæde af det.

Men at bruge det, at få anvender den eksisterende ordning, som et argument for ikke at udvide ordningen til også at være tilgængelig for andre, synes jeg er noget sært noget, for det må vel stadig væk være vores opgave at sikre, at den enkelte får en bedre tilværelse trods sit handicap.

Jeg synes også, man måske mangler at lytte til, hvad nogle af de her unge selv har sagt. Muskelsvindfonden har lavet en undersøgelse og spurgt de 11-19-årige, og de siger, at det ville de da muligvis anvende. De kan i hvert fald godt forestille sig en masse ting, de ville bruge det til. Forslaget omfatter helt ned til de 12-årige. Nu har de så også spurgt 11-årige.

De siger sådan nogle ting med, at de godt kunne tænke sig at have en, der ville gå med dem, hvis der var en fest i klubben en aften, eller gå med til spejder, til ridning eller på shopping, tage med på ture i weekenden og sådan nogle ting der, hvor man måske også som 12-årig har brug for at have et liv, der er ens eget, og som ikke nødvendigvis hele tiden skal omfatte forældre, søskende eller andre sådan mere pårørende.

Så vi vil støtte det meget. Med hensyn til om det skal være satspuljen: Ja, hvis det ikke kan være andet, så skal det vel. Men jeg synes også, man skal passe på, at man ikke bruger satspuljen til at lappe på alt for meget, som man ikke kan få pengene op af lommerne til andre steder fra.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. René Skau Björnsson.

Kl. 19.55

René Skau Björnsson (S):

Jeg vil gerne sige tak for en spændende debat om det her lovforslag. Jeg er glad for, at der, sådan som jeg hørte det, er bred opbakning i Folketinget til, at vi kan sikre, at børn og unge med et handicap får mulighed for ledsagelse, allerede fra de er 12 år.

Børn og unge begynder jo tidligere at frigøre sig fra forældrene og ønsker selvfølgelig også at træffe deres egne valg, og på den måde begynder de at gøre sig klar til at leve en selvstændig tilværelse. De muligheder skal børn og unge med handicap selvfølgelig også have, ellers er al den tale om, at der er muligheder for alle, jo kun

tom luft. For unge med et handicap har selvfølgelig det samme behov som deres jævnaldrende for at kunne bestemme over deres liv, danne venskaber, afprøve grænser osv., og her skal mor og far ikke altid stå på sidelinjen.

Når man husker tilbage på sine egne unge dage, kan man jo godt sætte sig ind i, at det ikke lige er så fedt at have far med til sodavandsklassefest i 7. klasse, have mor med ind og se sit favoritfodboldhold spille på stadion om søndagen, for ikke at tale om at få bedstemor til at ledsage en over til vennerne efter skole, når man går i 7. klasse.

Efter § 45 i lov om social service ydes der ledsageordning til unge mellem 16 og 18 år, hvis de er ude af stand til at færdes alene på grund af en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Ledsageordningen kan man få i op til 15 timer pr. måned. Så selv om omfanget af ledsagelsen ikke er overvældende, indeholder den dog en vis mulighed for selvstændige aktiviteter uden afhængighed af venner, bekendte eller familie, og netop for unge mennesker i denne aldersgruppe er friheden til at færdes efter eget valg efter vores mening af uvurderlig betydning.

Det gælder også for de 12-15-årige. Ikke mindst i betragtning af, at målgruppen netop omfatter børn og unge med en betydelig og varigt nedsat funktionsevne, der i forvejen er begrænset i deres bevægelsesfrihed, så eksisterer der en betragtelig risiko for, at de unge mennesker ikke frigør sig fra forældrene, hvilket er til skade for udviklingen af deres sociale færdigheder og deres mulighed for at klare sig selv, når de bliver voksne.

Med forslaget ønsker vi altså at medvirke til, at også 12-15-årige får mulighed for at udvikle deres selvstændighed, forme deres liv uden afhængighed af forældrene. Jeg har også hæftet mig ved DSI's kommentar til forslaget, hvor de siger, at Danmark med forslaget vil tage et væsentligt skridt i den rigtige retning med henblik på at sikre de bedste livs- og udviklingsbetingelser for unge med handicap.

Det vil være en god investering i de unges fremtid, slutter de. Det synes jeg er rigtig godt, og sluttelig vil jeg sige, at jeg er glad for, at alle partier i Folketinget – næsten alle, undtagen Dansk Folkeparti, der vil gå så langt som til at sige, at intentionerne er gode – siger, at det her vil man se på i efterårets forhandlinger om satspuljen. Det synes jeg er en rigtig god udgang på det her lovforslag.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Ja tak. Jeg vil gerne bede ordføreren blive stående. Fru Pia Kristensen for en kort bemærkning, værsgo.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Man må jo sige, at det er Socialdemokratiets store dag i dag. Der er virkelig fremsat mange forslag på handicapområdet, og det er også fint nok. Det kan vi godt gå ind og støtte op om fra Dansk Folkepartis side. Nu vil jeg blot sige, at det jo er satspuljemidler, der skal finansiere det her forslag.

Socialdemokraterne har været meget hurtige på banen. Vi andre er ved at lave prioriteringslister over, hvad vi kunne ønske os at få med i satspuljen. Jeg vil gerne sige, at det egentlig undrer mig, at Socialdemokraterne, som har haft så travlt med en masse forslag, ikke tænker på de ældre, som sidder uden en ledsager.

Førtidspensionister kan, når de har fået en ledsageordning, føre den med ind i folkepensionsalderen. Men er man blevet folkepensionist, så er man afskåret fra at få bevilget en ledsageordning. Synes hr. René Skau Björnsson ikke, at der her også er en gruppe, som man skal prioritere i forbindelse med ledsagelse?

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Nu havde vi jo det forrige forslag, hvor vi netop gik ind og lavede nogle forbedringer for ældre med handicap over 65 år. Her har vi så sagt, at vi skal opveje det lidt og også se på de problemstillinger, der har været rejst i forbindelse med de unge, og det er det, vi har fået ind fra handicaporganisationerne, og som er blevet rejst på forskellige møder.

Men lad os da se på det, og hvis det er et Dansk Folkeparti-initiativ i forbindelse med satspuljeforhandlingerne, så må vi jo tage det der og tage diskussionen ud fra det.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Nu er det jo korrekt, at det ikke er alle ældre, der er handicappede, altså forstået som handicap, men de er trods alt handicappede på den måde, at deres bevægelsesfrihed er indskrænket. Vi har jo fra Ældre Sagen, Ældremobiliseringen og andre ældreorganisationer fået den besked, at mange, mange ældre sidder isoleret i deres boliger og kan ikke komme på gaden, fordi de ikke

kan gå og stå, og fordi de måske ikke selv kan finde rundt.

Kl. 20.00

Jeg hørte, at hr. René Skau Björnsson var lidt åben over for, at man også kunne se på, om folkepensionister kunne få bevilget en ledsageordning. Er det noget, Socialdemokraterne vil være med til at kigge på i de kommende satspuljeforhandlinger?

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Jeg kan gå så langt som til at sige, at vi jo gang på gang har fremsat forslag i forbindelse med de sidste års finanslove, hvor vi har lagt op til, at der skal kunne visiteres det, der hedder omsorgstid, til ældre; altså at de ældre, der netop er ensomme, som vi ved bliver en større og større gruppe, og som sidder i deres små lejligheder og ikke har mulighed for at gå ned i parken eller ned at handle, skulle have den mulighed for at få omsorgstid. Det har der ikke været flertal for i Folketinget, men bliver der det, så støtter vi det selvfølgelig.

(Kort bemærkning).

Tina Petersen (DF):

Jeg vil fortsætte, hvor fru Pia Kristensen slap, og også lige vende lidt tilbage til min egen tale.

For mig lyder det, som om hr. René Skau Björnsson lidt fornægter det her med, at de her ledsageordninger faktisk er etableret og faktisk fungerer i dag ude i kommunerne. Det er godt nok forældrene, som, fordi børnene er under 18 år, står for de her ledsageordninger eller hjælpeordninger i hjemmet.

Det, jeg vil frem til, er, at det for mig lyder, som om man ikke erkender, at det faktisk er noget, der er i vores system i dag og fungerer vældig godt, og at det ikke nødvendigvis er forældre, pårørende eller søskende, som er ledsageren, men faktisk en, som er ansat til opgaven.

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Jeg fornægter bestemt ikke, at der i dag er muligheder for unge med handicap til at komme ud i fritidslivet. Jeg siger bare, at vi her har et område, at vi her har et forslag, som også flere handicaporganisationer har peget på vil være oplagt at få i Folketinget, så vi får sagt, at unge mellem 12 og 15 år selvfølgelig skal have den samme mulighed som unge mellem 16 og 18 år. Det er det, vi gerne vil indføre med det her forslag.

(Kort bemærkning).

Tina Petersen (DF):

Jamen jeg undrer mig stadig væk, for et eller andet sted savner jeg lidt, at hr. René Skau Björnsson havde undersøgt den her sag lidt nærmere end bare at komme med, at man gerne vil det her for dem fra 12 og op til 18 år. Jeg savner ligesom en bekræftelse fra to eller tre organisationer på, at de her ting måske ikke lige helt fungerer.

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Der er kommet mange tilkendegivelser fra handicaporganisationer, og det, der ligesom overtrumfer det hele, er jo, at DSI, De Samvirkende Invalideorganisationer, som er fællesorganisationen, siger og peger på, at der her altså er en udfordring, som vi bliver nødt til at få gjort noget ved. Det ville være rigtig godt, som de siger i deres høringssvar, at Folketinget vedtager det her med, at også de 12-15-årige skal have den ekstra mulighed, som de ikke har i dag.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil bare spørge forslagsstilleren, om det ikke er rigtigt, at de spørgsmål om hjælp til de enlige ældre er en opgave, der nemt kan løses af det parti, der om nogen virkelig har indflydelse på regeringens politik.

Er det ikke rigtigt, at hvis der nu var penge nok ude i kommunerne til at lave f.eks. en ordentlig hjemmehjælp, så ville mange af de ensomhedsproblemer være afhjulpet? Er det ikke rigtigt, at det er et spørgsmål om at bruge den indflydelse, man har på regeringen, og se at få gennemført nogle af de ting, som man nu spørger forslagsstilleren, om han ikke kunne lave?

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Jo, jeg er jo meget enig i, at ensomhedsproblemet blandt ældre bl.a. kunne være løst, hvis Dansk Folkeparti havde stemt for vores forslag om, at der kunne visiteres omsorgstid til ældre ensomme. Det har der ikke været flertal for. Dansk Folkeparti har i de her år alle de muligheder, de overhovedet kan have, for at få regeringen til at gennemføre nogle ting. Dem har man så ikke brugt.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Første behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Betingelser for hjælpeordning).

Af René Skau Björnsson (S) m.fl.

(Fremsat 6/2 2007).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kl. 20.05

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Med forslaget ønsker forslagsstillerne at ændre på de tre adgangskriterier for hjælpeordningen efter servicelovens § 96, og forslagsstillerne ønsker at ændre »aktivitetsniveau« til »behov«.

Hjælpeordningen startede som forsøg i Århus Kommune i slutningen af 1970'erne som et alternativ til plejehjemspladser for især yngre fysisk handicappede. Betingelserne for hjælpeordningen opstod i denne sammenhæng, og med de tre betingelser om en betydelig funktionsnedsættelse, at borgeren skulle kunne fungere som arbejdsgiver og kravet om et vist aktivitetsniveau fik kommunerne mulighed for at udskille det særlige behov, der skal begrunde, at hjælpen skal gives i form af et kontant tilskud til at ansætte hjælpere.

Det er ofte borgerens udadrettede aktiviteter, der er med til at afgøre, om borgeren har behov for den ganske særlige intensive og fleksible støtte, der er indbygget i hjælpeordningen. Det er jo ikke sådan, at bestemmelsen indeholder en maksimal grænse for hjælp. Hjælpen skal netop udmåles efter behov. Hertil kommer andre muligheder for hjælp.

Med servicelovens gennemførelse var der fokus på, at mennesker med handicap, der ikke var omfattet af hjælpeordningen, kunne have et udækket behov for ledsagelse til aktiviteter uden for hjemmet. Derfor blev ledsageordnin-

gen etableret efter en forsøgsperiode. Ledsageordningen giver mulighed for, at mennesker med handicap, der ikke kan færdes alene uden hjælp, kan få ledsagelse til sociale eller kulturelle aktiviteter uden altid at skulle bede familie eller venner om hjælp.

Samtidig er der gennem årene blevet åbnet andre muligheder for, at borgerne kan modtage et kontant tilskud til hjælp, som de selv kan an tage, f.eks. i servicelovens § 94, hvor borgeren selv kan udpege en person, som kommunen derefter ansætter til at udføre den praktiske eller personlige hjælp, eller i § 95, hvor der er en ret til at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som borgeren selv ansætter.

Det er ikke for meget at sige, at da hjælpeordningen blev etableret, var den banebrydende. Gennem de seneste år har der imidlertid vist sig forskellige problemer ved den nuværende ordning, f.eks. problemer for brugerne med at kunne håndtere arbejdsgiveransvaret. Vi havde sidste år sagen om uberettiget fyring af en gravid hjælper, som også gav anledning til en del debat her i salen.

Disse sager gjorde, at jeg satte et arbejde i gang med at indhente de norske og svenske erfaringer med hjælpeordninger, bl.a. brugerstyret personlig assistance. Rapporten har vist, at erfaringerne med disse ordninger er meget positive, at det er muligt at sikre en fleksibel ordning, selv om der åbnes mulighed for at overlade arbejdsgiveransvaret og arbejdsgiveropgaverne til andre.

I satspuljeaftalen for i år er der afsat midler til forsøg med mere fleksible hjælpeordninger. Det var hensigten, at disse forsøg skulle løbe fra 2007 til 2009. Nu har jeg imidlertid sendt et brev ud til høring hos satspuljeordførerne for at høre, om man kan være indforstået med, at de afsatte midler til forsøgsordningen i stedet anvendes til en permanent løsning. Med de erfaringer, der er indhentet, synes jeg ikke, at der er behov for, eller at det giver mening at udskyde muligheden for at overlade arbejdsgiveransvaret for de fleste brugere af hjælpeordningen til 2010. Og jeg håber, at ordførerne vil bakke op om, at vi i stedet kan gennemføre en anden ordning hurtigere.

Jeg mener dog, at der er brug for, at vi får set samlet på regelsættet for hjælpeordningen. Mit udgangspunkt er, at det i højere grad er arbejdsgiveransvaret end kravet om et vist aktivitetsniveau, der opleves som værende begrænsende for den enkelte bruger af hjælpeordningen. Derfor ønsker jeg gennem et lovforslag i næste sam-